

Tán thán Đức Phật

Người Phật tử tôn kính hình tượng Đức Phật như là một Bạc Đạo Sư vĩ đại nhất, thông thái nhất, hoàn hảo nhất và từ bi nhất đã từng hiện hữu trên cõi đời này.

Nghệ thuật tán dương của Đức Phật Thích Ca

Hình tượng Đức Phật rất cần thiết để cho chúng ta hồi tưởng lại Ngài và những phẩm chất cao quý vĩ đại, kêu gọi nguồn cảm hứng cho hàng triệu con tim từ thế hệ này sang thế hệ khác trên thế giới. Bài viết này người viết trích dẫn những lời tán thán Đức Phật lúc ngài còn tại thế và sau khi ngài nhập Niết Bàn ở góc độ họ không phải là những đệ tử của ngài.

Bài Kinh Cankì số 95 trong Trung Bộ Kinh do cố Hòa Thượng Thích Minh Châu Việt dịch. Bà La Môn Cankì tán thán Đức Phật:

“Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama xuất gia, từ bỏ rất nhiều vàng bạc, bỏ cả loại đang chôn dưới đất lẫn loại trên mặt đất.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama trong tuổi thanh niên, tóc còn đen nhánh, trong tuổi trẻ đẹp của thời niên thiếu, đã xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama, dầu song thân không đồng ý, khóc than, nước mắt thấm ướt cả mặt, vẫn cạo bỏ râu tóc, khoác áo cà-sa, xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama đẹp trai, khả ái, làm đẹp lòng mọi người với màu da thù trắng, khôi ngô tuấn tú, cử chỉ trang nhã, dáng điệu cao thượng.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama có giới hạnh, gìn giữ giới hạnh của bậc Thánh, có thiện đức, đầy đủ thiện đức.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama thiện ngôn, dùng lời thiện ngôn, nói lời tao nhã, ý nghĩa minh bạch, giọng nói không bập bẹ, phều phào, giải thích nghĩa lý minh xác.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama là bậc Tôn sư các hàng Tôn sư của nhiều người. Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama đã diệt trừ tham dục, đã diệt được mọi xao động của tâm.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama chủ trương về nghiệp, chủ trương về hành động, đặt trọng tâm vào chí thiện khi thuyết pháp với chúng Bà-la-môn.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama xuất gia từ chủng tộc cao quý, từ dòng họ Sát-đế-ly thanh tịnh.

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama xuất gia từ chủng tộc khá giả, đại phú, tài sản sung mãn.

Này các Hiền giả, thật vậy, dân chúng băng ngàn vượt biển băng qua nhiều địa phương, băng qua nhiều quốc độ, đến hỏi đạo Sa-môn Gotama.

Này các Hiền giả, thật vậy, có hàng ngàn Thiên nhân đến quy y Sa-môn Gotama.

Này các Hiền giả, thật vậy, tiếng đồn tốt đẹp sau đây được truyền đi về Sa-môn Gotama: "Ngài là bậc Thế Tôn, A-la-hán, Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn".

Này các Hiền giả, thật vậy, Sa-môn Gotama có đầy đủ ba mươi hai tướng tốt của bậc Đại nhân”

.

Đức Phật đã đem ánh đạo vàng đến cho nhân loại.

Kinh Ưu-ba-ly số 65 cũng trong Trung Bộ Kinh:

Thưa Tôn giả, ví như một đồng hoa, có nhiều loại khác nhau; người làm vòng hoa thiện xảo hay người đẽ gỗ làm vòng hoa có thể kết thành một vòng hoa có những loại hoa sai biệt. Cũng vậy, thưa Tôn giả, Thế Tôn có nhiều đức tánh, có hàng trăm đức tánh. Thưa Tôn giả, và ai lại không tán thán những bậc đáng tán thán!

Lời tán thán Đức Phật

Tôn giả Vacchayana tán thán Đức Phật trong bài kinh Tiểu kinh Dụ dấu chân voi số 27 thuộc Trung Bộ Kinh:

Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì che kín, chỉ đường cho người bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc. Cũng vậy, Chánh pháp đã được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích.

Là người Phật tử khi chúng ta có cái nhận xét đúng về Đức Phật ngoài việc giúp chúng ta tăng niềm tin với Tam bảo, giúp Phật tử tránh những mê tín không đáng có như coi Đức Phật là thần linh, thượng đế, xem sao, bói quẻ....mà quên đi những giá trị chân lý đạo đức mà Đức Phật đã dạy chúng ta trở thành người Phật tử chân chánh.

Nam Môn Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật!

Chơn Trí Cường